

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

06 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Malanciuc Ion

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Guzun Efrosinia XXXXX, născută la xxxxx,
originară din xxxxx, cu ultimul domiciliu cunoscut în
xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.09.2019 – 28.05.2021;

Instanța de apel: 21.06.2021 – 14.11.2022;

Instanța de recurs: 07.02.2023 – 06.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 mai 2021, Guzun Efrosinia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și condamnată în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de 1 (un) an închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul executării pedepsei stabilit cet. Guzun Efrosinia s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii acesteia. În scopul asigurării executării sentinței, s-a dispus aplicarea în privința inculpatei Guzun Efrosinia a măsurii preventive – arestul preventiv, din momentul reținerii, anunțând-o în căutare.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Nicuța Svetlana împotriva inculpatei Guzun Efrosinia și s-a dispus încasarea din contul inculpatei Guzun Efrosinia în beneficiul părții vătămate Nicuța Svetlana a sumei de 22 800 lei (douăzeci și doi mii opt sute) lei MD, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, în perioada de timp cuprinsă între 31.12.2018 - 15.03.2019, Guzun Efrosinia urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, descuind ușa cu cheia, a

pătruns în ap. xxxx al blocului locativ nr. xxxx amplasat pe strxxxx, mun. xxxxx, de unde pe ascuns a sustras trei verighete din aur, cu masa de 3 gr. fiecare, la prețul de 3000 per unitate, în sumă totală de 9000 lei, două lănțișoare din aur, cu masa de 3 gr. fiecare, la prețul de 3000 lei per unitate, în sumă totală de 6000 lei, două brățări pentru mîna confecționate din aur, cu masa de 2 gr fiecare, la prețul de 2000 lei per unitate, în sumă totală de 4000 lei, o pereche de cercei din aur cu greutatea de 3 gr. la prețul de 3000 lei, două lănțișoare din argint cu greutatea de 2 gr. fiecare, la prețul de 400 lei per unitate, în total 800 lei, bunuri în valoare totală de 22 800 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Svetlana Nicuța o daună în proporții considerabile.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Guzun Efrosinia a comis infracțiunea prevăzută de **art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.**

Potrivit sentinței, cauza penală a fost examinată în procedură generală în lipsa inculpatei Guzun Efrosinia, care a fost anunțată în căutare în baza încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 17.08.2020.

În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, prima instanță a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatei, cu demararea acțiunilor de căutare (dosar de căutare nr. 2020480232), fapt confirmat prin comunicatul Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău (f.d. 188).

Totodată, prima instanță a constatat că Guzun Efrosinia a recepționat copia rechizitoriului contra semnătură la data de 10.09.2019 (f.d. 124) și că acest fapt confirmă că, inculpata a cunoscut despre cauza penală intentată împotriva sa și remisă instanței de judecată pentru examinare.

Prima instanță a stabilit că inculpata Guzun Efrosinia s-a eschivat de la examinarea cauzei în privința sa, fapt pentru care a fost anunțată în căutare, iar examinarea cauzei a avut loc în lipsa sa. În acest sens, în conformitate cu art. art. 342, 321 alin. (2) pct. 1) și alin.(6) Cod de procedură penală, prin încheierea instanței din 11.12.2020, s-a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatei, în procedură generală, în ședință publică, în limba de stat, cu participarea apărătorului Pavlov Victor.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata Guzun Efrosinia învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal, să fie achitată.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatei a invocat că:

- instanța de judecată nu are la baza sentințe o versiune a inculpatei, referitor la circumstanțele învinuirii aduse, cât și a vinovăției ei. Mai mult ca atât, în partea laturii obiective a infracțiunii învinuite se demonstrează exclusiv prin totalitatea declarațiilor martorilor audiați, mijloc probatoriu insuficient pentru aducerea învinuirii cet. Efrosinia Guzun;

- declarațiile persoanelor cointeresate, precum că cet. Guzun Efrosinia a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, și prin aceasta cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 22 800 lei nu sunt suficiente pentru a proba condamnarea inculpatei. Or, practic toți au fost în apartamentul dat și au avut posibilitatea fizică de a sustrage aceste bunuri. Respectiv, acest dubiu nu a fost înlăturat pe parcursul cercetării judecătorești. Una din persoanele care a avut acces la apartament, or, din spusele intime - nu erau ascunse, a avut posibilitate reală de a sustrage aceste bunuri;

- în pofida celor menționate supra, alte versiuni a celor întâmplăte nu au fost cercetate. Chiar și la faza urmăririi penale, Guzun Efrosinia a declarat că Nicuța Damian i-a permis să locuiască în acel apartament și ea aceasta din urmă s-a aflat în apartament respectiv cu permisiunea ultimului. Așadar, nu a fost înlăturat dubiul asupra modalității aflării apelantei în apartamentul nominalizat. Este cert faptul că, Nicuța Damian, în ședința de judecată, neavând o contraprobă la cele afirmate mai sus, a declarat contrariul, că nu i-a permis inculpatei să locuiască în apartamentul respectiv. Deci, nu există nici o probă a intimei, cu excepția declarațiilor persoanelor cointeresate, nici chitanțe, nici careva înregistrări video, care ar demonstra faptul amanetării bunurilor - nu au fost prezentate de către ultimii;

- divergențele în declarațiile persoanelor cointeresate, a părții vătămate Nicuța Svetlana și a declarațiilor inculpatei Guzun Efrosinia ce ține de furt denotă faptul că, la momentul efectuării urmăririi penale, era necesară efectuarea confruntării, conform art. 113 alin. (2) Cod de procedură penală, de către ofițerul de urmărire penală din oficiu sau la cererea participanților la proces;

- este de reiterat faptul că, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, ca circumstanțe atenuante în privința inculpatei, adică împrejurări care reflect stări, calități sau situații legate de infracțiune sau de infractor, instanța de fond a reținut: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, minoritatea apelantei, fapte care demonstrează necesitatea adoptării unei sentințe de achitare în privința inculpatei Efrosinia Guzun;

- la fel, la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a luat în considerare și de faptul personalității inculpatei Guzun Efrosinia, care anterior nu a mai fost condamnată, se caracterizează pozitiv și nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatric;

- totodată, faptul că Guzun Efrosinia este celibatară, cu studii medii incomplete, nesupusă militar și neangajată în câmpul muncii, reiterează imposibilitatea achitării prejudiciului material invocat de către partea vătămată, și anume 22 800 lei;

- instanța de fond a concluzionat greșit referitor la faptul că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă și rațională, exclusiv prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip

semiînchis pentru femei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022 a fost admis apelul declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Guzun Efrosinia împotriva sentinței, a fost casată sentința parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

Lui Guzun Efrosinia recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. lit. c), d) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa, prin aplicarea art. 79 Cod penal, cu închisoare pe termen de 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul de executare a pedepsei s-a dispus de a fi calculat din data reținerii inculpatei de către organele competente.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 mai 2021, au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpata Guzun Efrosinia nu s-a prezentat, în temeiul art. 321 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa ultimei, fără a fi lezate dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare al inculpatei.

Potrivit deciziei, partea vătămată Nicuța Svetlana, fiind legal citată despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, iar în temeiul art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acesteia.

În decizie s-a menționat că, în pofida faptului că inculpata Guzun Efrosinia și-a recunoscut integral vina la etapa urmăririi penale, vinovăția ei în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2), lit. lit. c) și d) Cod penal s-a demonstrat prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și anume: declarațiile părții vătămate Nicuța Svetlana depuse în cadrul ședinței de judecată, declarațiile martorilor: Nicuța Damian, Madan Andrian, Vlas Cristin, Cojocari Alexandru, Melinceanu Maria, Școlnic Mihai; proces-verbal de cercetare la fața locului din 23.03.2019, procesul-verbal de ridicare din 27.03.2019, procesul-verbal de examinare a obiectelor din 19.04.2019.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei Guzun Efrosinia încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 186 alin. (2), lit. lit. c), d) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Raportând motivele invocate în cererea de apel la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis că, argumentele invocate de avocatul Victor Pavlov în

numele inculpatei Guzun Efrosinia nu își găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care instanța a respins ca nefondată solicitarea părții apărării privind pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatei Guzun Efrosinia.

Instanța de apel a reținut că, în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpatei Guzun Efrosinia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că materialele probatorii administrate de către acuzatorul de stat, atestă că, în acțiunile inculpatei Guzun Efrosinia se confirmă prezența elementelor laturii obiective a infracțiunii de furt, fapt confirmat prin declarațiile martorilor. Astfel, instanța de apel apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorilor Nicuța Damian și Vlas Cristin, care au confirmat faptul că, *Guzun Efrosinia a fost cu ei de revelion în anul 2019 și câteva zile după, având acces la bunurile din apartament. Ulterior, martorul Vlas Cristin, a declarat instanței sub jurământ că personal a depistat-o pe Guzun Efrosinia în apartamentul prietenului său Damian Nicuța, fără permisiunea sa sau a părinților lui. Aceasta era în compania mai mult persoane sărbătorind. Faptul că, inculpata Guzun Efrosinia se comporta ca o persoană îndreptățită visa-vis de ap. xxxx din str. xxxxxx, se mai adeverește prin declarațiile martorilor Cojocari Alexandru și Madan Andrian, care au relatat instanței că personal s-au distrat în acel apartament la invitația Efrosiniei Guzun. Declarațiile martorilor Nicuța Damian, Vlas Cristin, Vlas Damian mai sunt susținute și de declarațiile indirecte a martorului Melinceanu Maria, care a comunicat instanței că din zvonurile colegilor din liceu, a preluat informația precum că, Guzun Efrosinia invită pentru petreceri, mai multe persoane în apartamentul lui Damian. Tot aceasta, a mai specificat că, de la un oarecare „Dumitru” a auzit că Efrosinia a predat la casa de amanet aurul furat din apartamentul lui Damian.*

Cu privire la modul ascuns de comitere a faptei, ca semn obligatoriu al componenței de infracțiune, instanța de apel a reținut cele două criterii de apreciere a modului ascuns al comiterii infracțiunii: criteriul obiectiv, care s-a materializat în săvârșirea infracțiunii de către Guzun Efrosinia pe neobservate pentru alte persoane. De fapt, aceasta a avut acces liber la bunurile sustrase, aflându-se în apartamentul părții vătămate fără permisiunea acesteia, cât și convingerea inculpatei Guzun Efrosinia că cele săvârșite de ea nu vor fi observate sau sesizate de persoanele care erau prin preajmă.

Instanța de apel a constatat că, martorii Școlnic Mihail, Cojocari Alexandru și Madan Andrian, care au contribuit la predarea obiectelor din aur, la schimb în casele de amanet, au fost duși în eroare de către Guzun Efrosinia precum că, aurul deținut îi aparține, i-a fost dăruit de mama sa. Suplimentar, martorul Cojocari Alexandru a declarat instanței că, în momentul în care el se afla în apartamentul „presupusului verișor” al Efrosiniei, aceasta a scos din dulap obiectele din aur pentru a fi predate lui și lui Andrian, care la rândul lor au dorit

să o ajute să predea aurul la Lombard. Instanța de apel a constatat că aceste declarații, demonstrează că în raport cu obiectele de aur sustrase, Guzun Efrosinia s-a comportat ca un veritabil proprietar față de martorii Cojocari Alexandru și Madan Andrian, ducându-i în eroare referitor la apartenența bunurilor sustrase.

Instanța de apel a reținut că, inculpata Guzun Efrosinia s-a folosit de bunurile sustrase, predându-le prin intermediul terțelor persoane la casa de amanet, în rezultat obținând mijloace financiare pe care le-a cheltuit în scopuri personale.

Luând în calcul prevederile legale și declarațiile părții vătămate, care a comunicat expres că suma de 22 800 lei reprezintă pentru dânsa o sumă considerabilă, instanța de apel a reținut ca fiind confirmat calificativul agravant prevăzut la lit. d) al alin. (2) art. 186 Cod penal.

Cu referire la agravanta prevăzută de lit. c) al alineatului (2) al articolului 186 Cod penal, pentru a o reține în acțiunile inculpatei instanța de apel a statuat că, a fost săvârșită o pătrundere, pătrunderea a fost ilegală și aceasta a fost făcută în locuință, odată ce inculpata Guzun Efrosinia a săvârșit pătrunderea în locuința situată în mun. xxxx, str. xxxxx, ap. xxxx, domiciliul părții vătămate Nicuța Svetlana.

Instanța de apel a statuat că inculpata Guzun Efrosinia XXXXXX este persoană fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 17 ani, în acest fel deși fiind minoră, întrunește condițiile subiectului infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele de apel invocate de către partea apărării și anume că, în apartamentul de unde pretins s-au sustras bunuri au avut acces mai multe persoane o perioadă mai mare de timp, a fost un timp suficient pentru a avea acces la acel dulap, unde se păstrau bijuterii, or, din analiza și aprecierea declarațiilor martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată, din punct de vedere al coroborării lor, s-a constatat că, martorii Nicuța Damian și Vlas Cristin, au confirmat faptul că, Guzun Efrosinia a fost cu ei de revelion în anul 2019 și câteva zile după, având acces la bunurile din apartament, martorul Vlas Damian, a declarat că personal a depistat-o pe Guzun Efrosinia în apartamentul prietenului său Damian Nicuța, fără permisiunea sa sau a părinților lui, aceasta era în compania mai mult persoane sărbătorind, iar martorii Școlnic Mihail, Cojocari Alexandru și Madan Andrian, care au contribuit la predarea obiectelor din aur, la schimb în casele de amanet, au declarat că, au fost duși în eroare de către Guzun Efrosinia precum că, aurul deținut îi aparține, i-a fost dăruit de mama sa.

Critic au fost apreciate și argumentele de apel invocate de către partea apărării potrivit căreia, chiar și la faza urmăririi penale, Guzun Efrosinia a declarat că Nicuța Damian i-a permis să locuiască în acel apartament și ea aceasta din urmă s-a aflat în apartament respectiv cu permisiunea ultimului, or,

fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești, martorul Nicuța Damian a declarat că, el nu a transmis cheia de la apartament nimănui, menționând că, Guzun Efrosinia nu a rămas în apartamentul lor cu acordul său fără prezența sa.

Instanța de apel a mai apreciat critic și argumentele de apel invocate de către partea apărării și anume că, declarațiile persoanelor cointeresate, precum că inculpata Guzun Efrosinia a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. lit. c) și d) Cod penal nu sunt suficiente pentru a proba condamnarea inculpatei, practic toți au fost în apartamentul dat și au avut posibilitatea fizică de a sustrage aceste bunuri, or, în cadrul cercetării judecătorești, prin declarațiile martorilor audiați nemijlocit în cadrul ședinței de judecată, care au fost apreciate în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și descrise în decizie, s-a constatat că, anume inculpata Guzun Efrosinia a comis fapta prejudiciabilă prevăzută la art. 186 alin. (2), lit. lit. c), d) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentele de apel invocate de către partea apărării referitor la existența divergențelor între declarațiile părții vătămate Nicuța Svetlana și a declarațiilor inculpatei Guzun Efrosinia ce ține de furt, respectiv, la momentul efectuării urmăririi penale, era necesară efectuarea confruntării, conform art. 113 alin. (2) Cod de procedură penală, or, partea apărării nu a descris divergențele între declarațiile părții vătămate și a inculpatei, în contextul în care, inculpata xxxxx XXXXX, la faza urmăririi penale, fiind audiată în calitate de bănuită și învinuită, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate și folosindu-se de drepturile sale procesuale a refuzat să facă declarații, iar la examinarea cauzei penale în instanța de fond, cât și în instanța de apel, inculpata s-a eschivat de a se prezenta.

În concluzie, instanța de apel a constatat că, dezacordul părții apărării cu sentința este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de judecată a apreciat probele și circumstanțele cauzei, însă, împrejurările enunțate în decizie denotă în mod concludent că prima instanță nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de apelant, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că a avut loc fapta de săvârșirea căreia a fost învinuită inculpata, că această faptă a fost săvârșită de inculpată, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fiind constatată vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii, iar solicitarea formulată prin cererea de apel nu a putut fi admisă.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a menționat că, verificând soluția prime instanțe în partea individualizării pedepsei penale în privința inculpatei Guzun Efrosinia, s-a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 6, 7, 61, 75 Cod penal raportat la prevederile art. 79 Cod penal.

În privința personalității inculpatei Guzun Efrosinia instanța de apel reține că, aceasta anterior nu a fost judecată, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, nu este angajată în câmpul muncii și în momentul comiterii

infracțiunii aceasta avea vârsta de 17 ani, fiind minoră, s-a eschivat de a se prezenta la judecarea cauzei penale atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel.

Instanța de apel nu a stabilit nici o circumstanță agravantă, însă a reținut în privința inculpatei Guzun Efrosinia drept circumstanță atenuantă, potrivit art. 76 Cod Penal, - săvârșirea infracțiunii de către un minor

S-a menționat în decizie că, deși prima instanță a constatat că, inculpata Guzun Efrosinia, la data comiterii faptei prejudiciabile era minoră, totuși la individualizarea pedepsei penale, instanța de fond nu a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, care prevăd aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege. În acest sens, instanța de apel a reținut circumstanța excepțională – minoratul persoanei care a comis infracțiunea (art. 79 alin. (1) Cod penal).

Ținând cont de faptul că, inculpata Guzun Efrosinia a comis o infracțiune „mai puțin gravă”, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, de prezența circumstanței atenuante și lipsa circumstanțelor agravante și ținând cont de circumstanța excepțională - minoratul persoanei care a comis infracțiunea, instanța de apel a decis de a aplica inculpatei Guzun Efrosinia recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. lit. c), d) Cod penal, prin aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel având în vedere personalitatea inculpatei Guzun Efrosinia, care s-a sustras de la instanța de judecată și evaluată prin prisma necesității corectării și reeducării inculpatei, de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, a atestat că scopul pedepsei se poate atinge doar cu izolarea inculpatei de societate, ceea ce va constitui o pedeapsă echitabilă, de natură să aducă atingere scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod Penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu pronunțarea, în privința cet. Guzun Efrosenia, a unei noi decizii sub formă de hotărâre în modul stabilit pentru prima instanță, cu încetarea procesului penal în legătură cu intrarea în vigoare a Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, iar în cazul imposibilității aplicării actului de amnistie - stabilirea pedepsei penale minime prevăzute de norma penală, și prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, cu stabilirea pedepsei penale prin aplicarea în privința inculpatei a prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1 În motivarea recursului declarat, avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei menționează următoarele:

- la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de

prevederile articolelor 61, 70, 75, 77, 79 Cod penal, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă prea aspră în raport cu gravitatea faptei și cu consecințele survenite;

- concluziile instanței privind refuzul aplicării față de inculpată a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu sunt reflectate în hotărârea judecătorească;

- instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate în cererea de apel depusă de subsemnat, neglijându-le; nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate de apelant;

- instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat;

- Guzun Efrosinia critică decizia instanței de apel, pe motiv că instanța considerând că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră, a ignorat faptul că articolul incriminat prevede drept pedeapsă și alte categorii mai blânde, precum amenda și munca neremunerată în folosul comunității. Altfel instanța de apel a omis obligativitatea de a motiva imposibilitatea aplicării pedepselor alternative;

- vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate este optimă, însă la aplicarea măsurii de pedeapsă instanța de apel eronat a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, și nu a aplicat în deplină măsura prevederile art. 79 Cod penal. Cât norma art. 90 Cod penal, atât și art. 79 Cod penal, operează cu noțiunea de „instanța de judecată poate”, iar instanța de apel, având dreptul discreționar de a alege modul de executare a pedepsei, are și obligarea de a argumenta din ce considerente nu aplică această dispoziție a codului penal, potrivit art. 417 alin. 1 pct. 8) Cod de procedură penală;

- prin asemenea acțiuni/omisiuni ale instanței de apel, actul justiției se dovedește a fi unul mimat, deoarece este grav încălcat dreptul inculpatului la o anchetă efectivă, la o investigație eficientă, la un proces echitabil și egalitatea în arme, consfințite de articolele 6, 13, 14 ale Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs judecă cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală indică că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarat în speță, avocatul Pavlov Victor își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la **art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10)** Cod de procedură penală, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea pedepsei aplicate inculpatei Guzun Efrosinia și invocă faptul neexpunerii instanței de apel asupra solicitării de aplicare a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința ultimei.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de către avocatul Pavlov Victor, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată adoptând decizia în cauză, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În acest context instanța de recurs menționează că, conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit materialelor cauzei penale, în ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Pavlov Victor a solicitat aplicarea în privința inculpatei Guzun Efrosinia a prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (f.d. 12, Vol. II).

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a examinat cererea părții apărării de aplicare a actului de amnistie în privința inculpatei Guzun Efrosinia, nu s-a pronunțat asupra acesteia, în decizie neregăsindu-se vreo argumentare în acest sens.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit

jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, *rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.* (§ 30, 31 cauza *Fomin vs R. Moldova*, 11 octombrie 2011).

Eroarea admisă de către instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În atare circumstanțe se consideră că instanța de apel a comis erori de drept prin nerespectarea prevederilor art. 414-419 Cod de procedură penală, admițând abateri ce se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate supra, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel ținând cont și de motivele invocate în recursul declarat, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418, 436 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Guzun Efrosinia XXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **06 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Malanciuc Ion